

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

De quatuor Hominum nouissimis - Qvi Qvidem Sacri Adventvs Qvatvor
Hebdomadis accommodati: Sed & Concionvm Fvnebrivm materiam
abunde suppeditant

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Domin. 4. Aduentus. Gloriam cœlestem mente comprehendere non posse
eiusque memoriam efficacem esse remedium contra peccata, &
quoscunq[ue] labores huius vitæ, idque exemplis Moysis & S. Stephani
probatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56226](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56226)

alias cogitationes distrahat: & sane quamdiu spiritus hos reget artus, ratio vigeat, & iudicium nobis constabit, aliud nihil præ oculis habebimus, quam abyssum illam infelicem, horrendum illud antrum, labyrinthum illum inextricabilem, varias super eodem considerationes meditationesque procedentes: quomodo scilicet mundi centrum sit, locus infimus ac vilissimus, omniumque locorum infelicissimus; omnium sordium, immunditiarum, fœtoris, & virulentia receptaculum, omnium sceleratorum, homicidarum, prædonum, sacrilegorum, lenonum, carnalium, parricidarumque, qui iam inde à mundi exordio vixere, ex quo homines esse cœperunt, colluies. Atque ubi loci horrorem perspeximus Domine, abyssi dominator, oculos tandem in infelicem damnatorum sortem, & lugubrem captiuorum illic conditionem conuicemus, quomodo scilicet nunquam illinc egressuri sint, vt viuant sine vita, & absque ulla liberationis spe ibidem torqueantur: vt dæmones eosdem mille tormentis excrucient, flammæ nocte dieque adurant, ipsa quoque conscientia aculeos acerrimos infingat. Illa scilicet erat Philosophia & Theologia nostra, omne denique studium nostrum, vt malis his & calamitatibus præ oculis habitis, ac discriminibus consideratis, de infelici damnatorum numero non sumus, sed viam latam, qua ad perditionem itur, declinantes, semitam quæ ad æternam beatitudinem ducit, ingrediamur, ad quam nos deducant Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

A M E N.

DE GLORIA COELESTI.

DOMINICA QUARTA
ADVENTVS.

DE MEMORIA GLORIÆ COELESTIS.

Partitio.

- I. Quod admiranda sit cœlestis gloria.
- II. De eiusdem valore ac quantitate.
- III. Adumbratio quadam gloria cœlestis.
- IV. De vtilitate ex gloria illius consideratione.

Memorare nouissima tua, ac præferim gloriam cœlestem, & in æternum non peccabis. *Eccles. 7.*

FIGVRA.

Exploratores, qui in terram promissionis Num. 13. profecti erant, reuersi cum essent, terræque fertilitatis specimen attulissent, populum qui in deserto tentoria explicauerat, ita recrearunt confirmaruntque; vt relicta quam habebat in Ægyptum reuertendi, & ad ollas carneas sedendi voluntate, cultuque idolorum ex castris profligato, vel in ipso loco mori, vel tam fertilem feracemque terram gladio & viribus parare proposuerit. Figuræ huius vestigiis insistens, ipse mihi persuasit, esse me hodie velut explorator ad vos destinatum, quo Paradisi gloriæque cœlestis, quæ vere Terra promissionis est, specimen, vobis demonstrarem, eiusque fertilitatem, abundantiamque ob oculos ponam: simulque credo, ad eorum vos adspæctum ita animandos permouendosque, vt omni prauo erga Ægyptum, hunc mundum intelligo, affectu deposito, cultuique idolorum, id est, peccatorum, valèdices, ad ferendum, fortiter agendum, imo si necesse foret, moriendum vos ipsos disposituri sitis, quo tam felicis regni incolæ effici valeatis. ò felix nuntium! non iam de horrenda morte, de terribili iudicio,

dicio, aut de intolerabilibus tartari supplicis, sed de loco voluptatis, omniumque deliciarum fonte. O igitur locum regium! o terram vere desiderabilem! o exoprandum & vere gratissimum clima! Eius vobis hodierna die gustum ac desiderium excitabo, eiusque animis vestris memoriam imprimere contendam. Non deerit, credo, sanctissimus mihi Spiritus, & gloriosa cœlorum Regina Maria; Angelico igitur eam modo salutemus, summaque animi demissione recitemus.

AVE MARIA.

I. Cum de Simonide Philosopho quæsiisset tyrannus Hiero, qui Syracusarum (quæ totius Siciliæ caput; & Archimedis Geometræ, & Theocriti Poëtæ patria erant) dominium vi occupauerat, quid aut qualis esset Deus, vnum sibi diem deliberandi causa postulat. Cum idem ex eo postredie quæret, biduum petiit; cum sepius duplicaret numerum dierum, admiransque Hiero quæret, cur ita faceret, *Quia quanto, inquit, diu-
sius considero, tanto mihi res videtur obscurior.* Quod sapiens ille Philosophus tyranno de Deo curiosus quærenti, respondit, hodie ipse de Paradiso, de cœlorum quos Deus incolit, gloria, ac beatorum gaudiis melius dicere posse videor; eorum enim omnium dignitatem, præstantiam, felicitatem, maiestatemque descripturus, quo penitus eadem indago & rimor, quo & plura mihi in mentem indicta, & tamen dicenda veniant. Adeo ut cum Poëta dicere cogar:

— breui esse laboro,

Obscurus fio.

Exod. 25. Et idem mihi contingat, quod duobus illis Cherubim, quos Moyses in Propitiatorio collocavit, quanto enim magis illi alas, loci cui insitebant admiratione, & veneranda maiestate percussis, extendebant, quo eiusdem excellentiam dignitatemque intelligerent, tanto ab eiusdem cognitione longius recedebant. Nam quo longius euolare gestio, & ingenij mei alas, ad Paradisi voluptatem splendoremque percipiendum, extendere, eo & maiorem difficultatem reperio, & eo res mihi videtur obscurior. Ingenij

quippe nostri captum longe superat. Testatur id Augustinus: *Effugit omnem sermonem, atque omnem sensum humana mentis excedit, de Sanctis. de us illud, illa pulchritudo, illa gloria, illa magnificentia, illa maiestas.* Item Gregorius Magnus: *Quæ autem lingua dicere, vel quis intellectus capere sufficit, illa superna ciuitatis, quanta sint gaudia, Angelorum choris interesse, cum beatissimis spiritibus gloria conditoris assistere, præsentem Dei vultum cernere, nulla mortis metu affici, incorruptionis perpetua munere latari.* *Sermon. 37. de Sanctis. Homil. 37.*

Doctorem ille phoenix Thomas, hunc cū ¹ *par. q. 25.* gloria cœlestis Oceanum ingenij sui velis remigioque tentasset; & in alium inuestigaturus singula prouectus esset, inuitus sistere cursum, ancoram eijcere, & in tutum silentij portum confugere coactus est, simulque apertissime profiteri, nihil vnquam à Deo excellentius factum esse aut vllò vnquam tempore fieri posse, ipsa qua Beati perfruuntur gloria. In primam namque Quæstionum suarum parte disquirens, num summus ille opifex, qui cuncta è nihilo produxit, creaturas absolutiores perfectioresque posset reddere, quam modo à nobis videntur, aut vsurpantur, ait, fieri quidem omnes ab ipso absolutiores posse, tribus tamen exceptis, Christi Iesu scilicet humanitate, Maria Virgine, in quantum Dei mater est, & ipsa Beatorum gloria: quæ veram nobis felicitatem aufert, & mercedem operibus Iustorum reddit; asserit igitur tria hæc tanto ab eodem artificio & perfectione facta esse, nihil vt illis ab ipso artifice ad perfectionem addi posset. Nihil Deus perfectius cœlo ipso condere potuit.

Huius etiam opinionis fuit doctor Gentium Paulus, licet longa prius ab altera namque vita rediens, ipsa cœlesti domicilio pedibus quodammodo pulsato, & oculis coram viso, aliud de eodem annuntiare non potuit, quam omnia illicita excellere & eminere; vt comprehenderè nemo queat, & credibile vix videatur: *Nec oculus, inquit, videt, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparauit DEVS diligentibus se: quasi dixisset, Contemplamini, obsecro, vos, qui tot in mundo palatia, tot oculorum delicias,* *1. Cor. 5.*

Gg 3. licias.

licias, illicitaque vidistis, tot delectamenta visus circumquaque habuistis in aulis Principum, & in totius vniuersi superficie naturæ miracula spectastis, gloriam cœlestem; & vobiscum iudicabitis, nihil vos vnquam simile vidisse, audiuisse, vel animo comprehendisse. Oculi namque non nisi vnicum solem vident, aures non nisi sonum & harmoniam hauriunt, cor non nisi montes sibi aureos fingere & concipere potest, sed in cœlesti domicilio mille oculi soles conspicient, aures mille harmonias & quidem nectare suauiores percipient, & animus deliciarum diuitiarumque acruos habebit.

Didicerat id Paulus ab Isaia, qui longe ante tempore in hunc modum locutus est:

Isai. 64.

A saculo non audierunt, neque auribus perceperunt, oculis non vidit absque te, qua preparasti expectantibus te. Quæ verba Augustinus exponens ait: *Quod DEVS preparauit diligentibus se, fide non capitur, spe non attingitur, charitate non apprehenditur, desideria & vota transgreditur, acquiri potest, estimari non potest.*

Psal. 30.

Eadem propemodum habet Psalmista, qui de gloria cœlesti agens, non nisi admirando, exclamando, & extaticis de eadem locutus est: *Quam magna multitudo dulcedinis tue, quam abscondisti timentibus te!* Bene, meo quidem iudicio, ait, *abscondisti;* delicia enim adeo magnæ sunt & vehementes, vt ne oculis conspici, nec auribus percipi, nec corde, aut vilo exteriori sensu, in hac quidem vita, comprehendi queant. In

Psal. 86.

alio item Psalmo: *Gloriosa dicta sunt de te, ciuitas Dei, sicut latantium omnium habitatio est in te.* Paradisus denique, ac cœlestis illud domicilium adeo amœnum, iucundum, splendidum, & gratum est, vt sola eius memoria nos in admirationem & stuporem raperet, atque à peccando derertere posset. Ita scilicet censet Rex sapientissimus Salomon,

Eccles. 7.

& thema nostrum ordinariū habet: *Recordare nouissima tua, & in æternum non peccabis;* quod in duo hodie membra dispertiar, primo cœlestis gloriæ & domus pulchritudinem splendoremque ob oculos ponam, ac deinde ostendam, quanti eiusdem recorda-

rio emolumentum vtilitatisque cogitanti accessere consueuerit: quæ duo, vbi pro dignitate declarauero, præsentem me concioni abunde satisfecisse existimabo.

Quod ad primum igitur spectat, dispiciamus; tantam virtutis M. Tullius pulchritudinem venustatemque esse dicebat, vt si oculis cerneretur, mirabiles sui in hominum animis amores excitaret. Equidem hoc ipsum iure meritoque de Paradisi gloria, deque beatitudine, quæ cœli primogenita est, dicere possum; tantum scilicet illius splendorem magnificentiamque esse, tantamque perfectionem, vt si ab hominibus, vel cognosceretur, omnes omnino in sui amorem pertraheret.

Statim vt Iacob Patriarcha Rachelem, filiam Laban, quam Deus & natura omnibus dotibus & perfectionibus cumulauerat, conspexit, adeo in illius amorem, caste tamen exarsit, vt septennio seruire, eius potuadæ inque vxorem ducendæ ergo, voluerit, seseque idololatriæ in flore ætatis vltro subiecerit, tantaque affectus illius erat vehementia ac magnitudo, vt septennium illud instar momenti duxerit. At si homines Rachelem illam cœlestem, beatitudinem, inquam, & gloriam sempiternam, corporeis oculis possent intueri, maiori haud dubie affectu in illam credo, ferrentur, nec septem tantum annis, sed toto vitæ tempore, imo mille annis & amplius, si eatenus vita hominum possit extendi, seruire illi, quo eiusdem gratiam obtinere & affectum possent, desiderarent; quin & tantum amor eius illorum animis excitaret incendium, vt omnes, quos eius nomine tolerarent sudores, labores, & ærumnas, velut iocum & delicias existimarent.

Exemplo nobis hic sit magnus Gentium doctor Paulus: statim namque vt eiusdem magnitudinem, splendorem, pulchritudinem, quamuis per specimen tantum & per transfennam, trās rimas, inquam, tertij cœli, ad quod se euectum gloriatur, conspexit; adeo eadem captus & raptus fuit, vt toto vitæ tempore eius causa non modo seruire, sed & omnia tribulationum, ærumnarum, cala-

salamitarumque genera perpeti & libenter
sustinere voluerit, & sane tantus in eodem
ardor exstitit, vt postquam omnia quæ in
2. Cor. 31. secunda ad Corinthios commemorat, *In
laboribus pluribus, in carceribus abundantius,
in plagis supra modum, in mortibus frequenter
virgi casus sum, semel lapidatus sum, ter nau-
fragium feci, nocte & die in profundo maris fui,
in laboribus & arumina, in vigiliis multis, in fame
& sit, in ieiuniis multis, in frigore & nuditate,*
perpeffus fuerit, nihil adhuc se sustinuisse
existimet, omniaque hæc cum gloria cœ-
lestis deliciis, beatitudinisque gaudiis com-
parata, velut ymbra & ludicrum illi videan-
tur: audiamus, vt hoc ipse de se testetur,
Rom. 8. *Existimo enim, quod non sunt condigne passio-
nes huius temporis ad futuram gloriam que re-
uelabitur in nobis. Oigitur gaudium ineffa-
bile!*

Aliud, & quidem longe illustrius exem-
plum nobis dedit Redemptor orbis Iesus,
qui discipuli amore longe superauit: sola
namque gloria, quam corpus aliquando ob-
tineret (anima scilicet à prima conceptionis
momento beata existente) representatio,
speique quam certam habebat, cœlesti illud
aliquando gloria beandum, ad mortem, &
quidem dirissimam atrocissimamque sub-
eundam vitro cum compulit. Vnde Paulus
in ea quam ad Hebræos scripsit epistola. *Qui
proposito sibi gaudio sustinuit crucem. Quin &
post gloriosam resurrectionem suam, cum
in Emaus castellum sese ire fingens, disci-
pulos de rebus quæ Hierosolymis in monte
Caluarie contigerant, loquentes audiret,
eosque hac potissimum occasione subtristi-
ores videret, atque illi totam passionis seriem
enarrarent exaggerarentque, ipse, cœlestis
ad quam tendebat gloriae amplitudine &
delitiis sibi propositis, ac velut omnium
quæ perulerat immemor, petiit, Et qua?
Perinde ac si dicere voluisset, Dicite, quid
accidit Ierosolymis? aliquidne noui in syna-
goga contigit? quænam sunt hæc, quæ de
cruce narratis omnium oblitus sum, omnem
mihi horum memoriam gloriae quam spe-
cto magnitudo eripuit: nihil quippe sunt
clauis, nihil flagra, nihil spina, nihil lancea,
nihil crux, denique omnia, quæ in mon-*

te Caluarie acciderunt, nihil, si cum æ-
ternæ beatitudinis quam spectro decore at-
que amplitudine conferantur. O felicitas
inestimabilis! ô gaudium incompara-
bile!

Apostolorum princeps Petrus omniumque
fidelium caput, vnum hoc, velut efficacissi-
mum ad homines è peccatorum cœno edu-
cendos, remedium adhibuit æternæ scilicet
patriæ pulchritudinem decoremque inter-
dum in memoriam iis reuocare. Dicebat enim,
Seniores ergo obsecro ego consenior: tanquam
1. Petr. 5. *testu Christi passionem & eiusdem qua in futuro
reuelanda est gloria consors, vt à peccatorum
tramite descedentes, in virtutum studium
incumbatis. O verba ponderosa & empha-
tica! sensus autem horum hic est: si ita co-
gnitum vobis esset, ô senes, qui alterum pe-
dem iam in Charontis cymba habetis, quid
cœlum, quantaque eiusdem gloria & beati-
tudo foret, vt ipse eadem perspecta habeat,
qui specimen eorundem in monte Thabor
conspexi; & si supplicia tormentaque, quæ
Christus Dei Filius in corpore pertulit, ita
vobis, vt mihi qui præsens intensus, paterent;
alios profecto mores, aliamque vitæ rationem
indueretis.*

Idem remedium in peccatoribus conuer-
tendis adhibuit Ioannes, ita namque ad Neo-
phytos scribendo locutus est, *Charissimi, 2. Ioan. 3.
nunc filii Dei sumus. & nondum apparuit, quid
erimus: scimus quoniam cum apparuerit, similes
ei erimus quoniam videbimus eum secuti est.*
Quanta igitur nostra felicitas est? non nisi
fimus est & inane, quidquid hoc in mundo
magnum ab hominibus fieri solet: nam quam-
uis reges & monarchæ potentissimi esse-
mus; profecto, si beatitudinem felicitatem,
que ad quam in cœlo aspiramus, spectemus,
plebei nobis ipsis & viles videbimur: nihil
quippe in hoc inferiori mundo haberi aut
desiderari potest, quod cum æterna beati-
tudine comparari queat. Nam quia filii Dei su-
mus, quamuis exules & in hanc miseriam val-
lem relegati: speramus tamen venturum ali-
quando tempus, quo similes illi erimus, &
diuitiis, scientia, immortalitate & beatitudi-
ne illi per omnia pares.

Magnus

Rom. 8.

Beati sunt
Dei filii
hæredes.
Psal. 15.

Magnus ille eloquentiæ Christianæ torrens Paulus: pulcherrimas in Epistola ad Romanos ex hac Euangelica propositione, *Quod si filii, & hæredes.* &c. conclusiones eliciendas nobis proposuit. Quasi dixisset; Si tanta nostra felicitas est, ut filii Dei & dicamur & simus, certissime confidamus necesse est, fore nos & diuitiarum & regnorum omnium, deniq; & beatitudinis ipsius hæredes. Hac vnica sese spe in ærumnis solabatur Psalmographus, hinc in Psalmis canit, *Domini pars hereditatis mea & calicis mei.* In quibus verbis hoc obiter notatum velim, dici hic Deum non nisi partem successionis hæreditariæque: nam præter diuinam essentiam tot sunt gaudiorum delectationumque in cælo occasiones, ut ipsa diuinæ essentia visio assiduaque contemplatio non nisi exigua quædam felicitatis beatitudinisque, quam beati hæritate consequentur, portio esse videatur. O rem penitus incredibilem.

S. Hieron.
Augustino
apparen
gloriam cæ
lestem
aperit.

Et profecto felicitas, magnitudo & amplitudo gloriæ cælestis mente comprehendi nequit, & Augustinus in Epistola ad Cyrillum testatur, refertque visionem quam habuit, cum enim S. Hieronymo in Palæstinam scribere decreuisset, & petere illius de æterna beatitudine iudicium, contigit hunc interea expirare Augustino apparuisse, & verbis huiusmodi locutum esse: *Vide si numerare potes stellas cæli, arenas & guttas maris: id namq; facilius est, quam gloriam dicendo explicare; est enim res tanta, quanta, nisi ipse vidissem, nunquam credidissem, & tam longe abest ab eo quod ego viuens cogitabam, ut omnino sit quippiam in infinitum maius.*

3. Reg. 10.

E quibus verbis colligere est, id ipsum beatis illis animabus, quando nimirum cæli gaudia subeunt, accidere, quod olim Regi-næ Sabææ de longinquis ad Salomonem regionibus venienti legitur contigisse. Hæc namque, cum de extremis Æthiopiæ Salomonis magnificentiam maiestatemque coram inspectura venisset, & eam ipsam diligentius curiosiusque esset intuita, ita contemnata & admiratione perculsa fuit, ut omnis propemodum sensus expers, in terram corruerit: donec tandem sui compos facta,

admirans ait: Cum apud meos Æthiopas Allegoria. adhuc hæretem, magnifice rex, credere haud poteram, quæcunque mihi de maiestate & splendore tum domus, tum ministrorū tuorum refererantur: at omnia facta existimabam, nec putabam, in mundo principem adeo splendidum, totque dotibus cumulatū, qualem mihi te aduenæ & nuntii depingebant, posse reperiri: donec ipsa, fæminea curiositate extimulante, experientia & hisce oculis didici, vix dimidiam tuæ mihi magnificentia partem nuntiata esse. Non secus quoque beatæ illæ mentes: venientes enim ab extremo mundi angulo, & palatiū illius, qui plusquam Salomon est, subeuntes, adeo visa eiusdem pulchritudine consternantur, ut confiteantur, dimidium quod illic percipiunt gaudii, aut voluptatis, narratum aut descriptum non esse; ipsamque famam, quam sacra fides & Prophetarum oracula Diis spargunt à re ipsa superari. Vnde dicere merito poterunt, quod olim Psaltes ait: *Sicut audiuimus, sic vidimus in ciuitate Dei nostri.* quod & Ambrosius in funebri oratione quam Theodosio Imp. dixit, vsurpauit: *Iure pietatis ascita in illam Ierusalem supernam, vbi nunc positus dicit: Sicut audiuimus, ita & videmus in ciuitate Domini virtutum, in ciuitate DEI nostri, quam fundauit in æternum.*

Psal. 47.

III.

An non igitur vos, Christiani admiranda illa gaudia quæ in cælesti regione habentur, in admirationem rapiant? an non cælestis beatitudo vanitatum mundanarum contemptum inducat? Et sane Dauid rex, non aliud ad conuertendos impios, & ad virtutem excitandos, argumentum adhibuit, quam suadendo ut cælestem beatitudinem semper ob oculos gestarent, *Fili hominum, vsquequo graui corde, ut quid diligitis vanitatem, & quaritis mendacium? Scitote quoniam mirificauit Dominus sanctum suum: & memencote gaudiorum, quæ in cælesti habitaculo vobis præparata: proponite vobis ob oculos gloriam, qua summus Deus filium in die gloriæ & transfigurationis in monte Thabor circumdedit, filii hominum, id est, ratione præditi, non de brutorum stirpe progeniti. Vt quid diligitis vanitatem? cur vmbra con-*

Psal. 4.

scetaminis,

scētamini, cur vanitatem & inanis ut deas colitis? (diligere enim est quasi Deum eligere) cur vana & fugacia captatis, indigna quæ à tam nobili creatura amplectantur?

Augusti
Apopht.

Audite lepidam, quoad vanitatem hanc, historiam. Imperat. Romanorum Augustus, cum videret quosdam externorum regum legatos, catellos melitæos brachiis tenere; stringere, ac delinire, & tantum non dissuasiari, iocando petiit, num apud eos mulieres liberos eniterentur? Quo aculeato dicto eos edocere voluit non esse affectum, quem parentes erga liberos habere debent ad bestias transferendum. Sed maior mundanorum stultitia ac vesania est, qui præmentis cæcitate, amplissimo palatio gaudis in æternum duraturis, relictis, erga res inanes & friuolas inordinato affectu feruntur.

Iud. 14.
Sampsoni
mundani
conferuntur.

Mirabantur parentes & affines insaniam Sampsonis, quod cum magnam apud omnes & fortitudine & rebus gestis gloriam, & famam immortalem esset consecutus, cæco amore falcinatus, relictis tot filiabus in Israël, honesto loco natis, alienigenam & quidem Philistæam adamaret, quam obrem furorem illius & æstum compeſcentes dicebant, *Nunquid non est mulier in filiabus fratrum tuorum & in omni populo tuo, quia vis capere uxorem de Philistinis, qui incircumcisi sunt?* At stulti hi mundi amatores potiori iure reprehendendi sunt, quorum vesaniam Angeli & sancti omnes admirantur, qui nimirum ipsi, tantam gloriam præ omnibus aliis creaturis adepti, ita animum rebus mundi huius affigant, ut cælo eiusque pulchritudine, quæ omnes superat, contempta, vanitates ambiant, & quidem in alieno solo & lachrymarum valle sitas.

Allegoria.
Num. 21.

Demiratur sæpenumero sacra scriptura vesaniam Israelitarum, qui cum in deserto manna suavissimo de cælis præstito reficerentur, & quidem vberissime, semper tamen ad ollas Aegyptias aspirabant, atque allium, cepas, aliasque lachrymam excutientes herbas, pani iucundissimo, omnem in se saporem habenti, anteponebant. Sed magis ipse mundanorum stoliditatem & cæcitatem de-

Tom. 4. Bess. Aduent.

maior: quod ollis & lautitiis mundi huius affluenti, voluptates, quæ aliis Aegyptiis amarulentiores & inspidiores sunt, deliciis & suauitati panis suauissimi, qui quotidie in terra paradisi pluit, & manna omnem in se gustum & delectamentum complectenti, præponant. Filii igitur hominum, ut quid diligitis vanitatem, & paradisi gloriam, quæ tot gaudia includit negligitis? Hanc vobis ad oculum iam describere conabor, aures arrigite.

Paradisus, ut incipiam, mirabilium om- Cæli de-
nium complementum est, deliciarum O-
ceanus, diuitiarum thesaurus & arca, do-
micium Dei, diuinitatis palatium, SS. Tri-
nitatis aula, Angelorum Escuriacum, beato-
rum omnium recepraculum, fidelium om-
nium commoratio: est locus voluptatis, vbi
nullus de paupertate sermo, nulla de indi-
gentia & egestate mentio, vbi gaudia æter-
na & delicia perennes, vbi omnia redundant
& affluunt: est regnum amplissimum, quod
in æternum extenditur, quod decorant An-
geli, incolunt Sancti, cuiusque princeps &
rex Deus est: est terra viuentium, vbi omnia
lætitia resultant, gaudio reboant, Deoque
hymni sine fine concinuntur: est aula regia,
cuius atria inferiora, sunt Planetæ, primum
mobile, cubiculum, cælum crystallinum,
vestibulum & introitus, & empyreum, me-
dicullium & umbilicus: locus denique fœli-
cissimus, vbi non nisi de deliciis est sermo, vbi
semper gaudia & voluptas, numquam tristi-
tia, aulla formido mortis, in quo mille soles
rutilant, è quo omnis molestia, calamitas,
lachrymæ, ærumna, morbi, & ægritudines in
perpetuum exulant. O locum desiderabilem
& optandum!

Hinc pleno guttore exclamat Dei de-
licium Augustinus: *Quid hac vita beatus, vbi Serm. 37. de
non est paupertatis metus, non ægritudinis imbe- sancti.
cillitas, nemo laeditur, irascitur nemo, inuidet ne-
mo, nullus ibi diaboli metus, insidia demonum
nulla, terror gehenna procul. Et multo adhuc li- Li. de mor-
quidius Cyprianus. Qualis illa, inquit, cæle- talitate.
stium regnorum voluptas, sine timore moriendi,
& cum æternitate viuendi: quam summa & per-
petua felicitas illic Apostolorum chorus, illic pro-*

Ha phetarum

phetarum exultantium numerus, illi martyrum
annumerabilis populus.

In soliloq.
cap. 33.

Resumit sermonem Augustinus, & nouas
adhuc cœlo dotes bonorumque illiadem af-
signat: ibi gaudium infinitum, lætitia sine tristi-
tia, salus sine dolore, lux sine tenebris, vita sine
morte, omne bonum sine omni malo, ubi inueniuntur
numquam senescit, ubi vita terminum nescit, ubi
decor numquam pallescit, ubi amor numquam
reperdit, ubi gaudium numquam decrescit, ubi
dolor numquam sentitur, ubi gemitus numquam
auditur, ubi triste nihil videtur, ubi lætitia sem-
per habetur, ubi nullum malum timetur. O pri-
uilegia singularia! an non hyperbolice locu-
tus es Augustine? habere potest in orbe lo-
cus, in quo tot simul voluptates reperiantur?
locus adeo iucundus, & regnum tot deliciis
scatus.

Lib. 3. de
fide.

Noli dubitare anima mea: sed firmiter
crede, tantam esse tamque desiderabilem
cœlestis habitaculi beatitudinem, ut facilius
dici queat quid ibi non sit, quam quid sit. non
est ibi, inquit August. mors, non est luctus, non
est ibi lassitudo, non est infirmitas, non est fames,
nulla sitis, nullus aestus, nulla corruptio, nulla in-
digentia, nulla tristitia.

Apos. 2.

Et hæc quidem omnia æterna sunt, nullo-
que æuo terminantur, felicitas hæc & beati-
tudo semper eadem est, nullusque eius finis
dari potest, atque ideo coronæ assimilatur,
Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam
vita: vel, quod a non absque certamine eadem
acquiratur, ut innuit Apostolus, Nemo coro-
nabitur: nisi qui legitime certauerit: vel, quod,
quemadmodum corona figuratur, rotunda est,
perfecta & absoluta, quæque sine caret, ita
quoque æterna gloria status perfectus sit,
omnes in se delicias, voluptatesque comple-
ctens, cuiusque nullus sit finis, aut extremi-
tas.

Exod. 25.

Egregiam huiusce rei figuram in Exodo
legimus: ambit enim illic arcam testamen-
ti corona & limbus aureus quo docemur,
beatitudinem cœlestem, arcam illam in qua
omnia diuiciarum genera continentur, æ-
ternitate velut corona & circulo qui omnia
in se complectatur, circumdari. Atque in
hunc sensum capit Hieronymus verba illa
Psalmi, Benedicis corona anni benignitatis tuae,

Psalm. 64.

& addit, Quia sanctus promittit, & temetipsum
coram agminibus coronatus, circulum autem, &
semper in se currentia anni tempora coronam vo-
cauit.

Aliam adhuc rationem, cur felicitas æter-
na coronæ nomine dicatur, adferam, quia
nimirum ipsa opulenta, & pulchra est, & pul-
cherrimis gemmis adinstar coronæ alieuius
insignita, atque hanc rationem e verbis illis
Psalmodographi elicio, Posuisti in capite eius
coronam de lapide pretioso. Duodecim quippe
illa gemmis ornata est, prima est sanitas sine
vlla ægritudine, secunda, abundantia sine
necessitate, tertia, voluptas sine molestia,
quarta, scientia perfecta, sine vlla ignoran-
tia, quinta, gaudium sine tristitia, sexta pax
& requies sine turbatione, septima, securitas
sine metu, octaua, lumen sine tenebris, nona,
diuitiæ sine paupertate, decima, gloria sine
dolore, vndecima, æternitas sine fine, duode-
cima, vita perennis sine morte. An non hæc
duodecim gemmæ pretiosissimæ sunt? Ex-
clamo itaque, ô coronam pretiosam! & ampli-
us.

O rem vere admirabilem! ô felicitatem
æternam! ô deliciis abundans beatitudo! tu
cum Augustino exclamare cogis, O vita
vitalis: vita sempiterna & sempiterna beata, ubi
gaudium sine merore, requies sine labore, diuitiæ
sine amissione: item alibi, O regnum vere felix,
ô vita iucunda, ô locus desiderabilis, ô patria
quieta, cuius fines pax, cuius termini æternitas,
cuius hereditas delicia & lætitia, ubi nulla si-
gnantur tempora, ubi nulla hora dies aut anni
numerantur, ubi omnia ad vnum diem tempora
reuocata sunt, ubi nec est tenebra nulla. Nimis
diu hic hæsimus anima, hic sisto, satis fecisse
me puro, nimis beatitudinem hanc extuli,
aliam iam orationis partem aggrediar, & de-
monstrabo quantum assidua eiusdem recor-
datio utilitatis afferre soleat.

Certo certius est, Auditores, & ab omni-
bus hominibus creditum, nihil esse quod magis aduersus
nos à peccando deterreat, & ad virtutis stu-
dium exstimulet, quam gloriæ cœlestis bea-
titudinis, æternæ memoria. Quis est enim,
qui antequam scelus aliquod in temp. vel in
medium, efficiat re-

Cur bea-
tudo in
facris cor-
na appel-
latur.

Psalm. 20.

In manu
al. cap. 7.

Lib. Med.

c. 12.

IV.

Gloriæ
cœlestis

memoria

omnia

peccata

efficax re-

proxi-

proximum admittat, si præmeditetur in eius se admissione paterna hereditate priuandū vitam in discrimen vocaturum, periculoque ipsum expositurum, ne toto vitæ tempore patria exulare cogatur; quis, inquam, hæc omnia præmeditatus, prauam opinionem, & nefarium propositum non mutet, & virulentum hunc colubrum, antequam serpat longius, a se non pellat? ita quoque, quis peccator erit, qui scelus aliquod in Deum admittere paratus, si prius, se ob ipsum cœlesti hereditate orbandum, infinito bono spoliandum, animam in extremum discrimen vocandam, exilioque teterrimo apud inferos damnamdam cogiter, non derepente scelus detestetur, prauum conceptum ab anima pellat, propositumq; immutet?

Demo-
sthenis
Apophth.

Græciæ oratorum princeps Demosthenes cum ad meretriculam descendisset, & de pretio cum eadem stipularetur, atque illa mille drachmas in rem inhonestam petiisset; pretij enormitate deterritus descendens ait: *Tanti panitere non emo.* Ut è re inhonesta aliquid in vestram utilitatem traham; dico, mundanos rerum inaniam amatores, si, quoties impudicos meditantur cōcubitus, quoties cetera pestes ad peccandum inuitant, & tacite, non dico mille aut decies mille drachmas, sed salutis pretium, Paradisi cœlestis amissionem, animæ ruinam, quæ omne prerium, etiam in infinitum, longè superat, petunt; sui ipsorum recordarentur, atq; hæc omnia in mentem reuocarent, statim cœptis destitutos, inepriasque pertæfos cum Demosthene dicturos: *Tanti panitere nō emimus.* Valeant ineptiæ, vanitates, valeant scorta, illicia illa animæ, numquam a deo insipientes erimus, qui tanto dispendio tam exiguam emamus voluptatulam, in momento transfuram.

Columnæ & basis Ecclesiæ Hieronymus, cum ad Eustochium virginem, Paulæ viduæ filiam scriberet, variaque aduersus diaboli suggestiones remedia suggereret, imprimis consuluit, ut oculis in altum sublatis æterna animo interdum gaudia volueret, beatorumq; fœlicitatem accuratius perpenderet: *Quotiescunque te vana sæculi delectat ambitio, quotiescunque in sæculo aliquid videris gloriosum,*

ad Paradisum mēte transgredere, esse incipe, quod futura es; & tunc poteris dicere: Aqua multa non potuerunt extinguere charitatem, nec flamma obruens illam.

Hoc scilicet remedium erat, quo in effugandis peccatis diuinisque mandatis custodiendis utebatur Israëlitarum Rex David. Siquidem ita de seipso testatur: *Propter verba laborum tuorum ego custodui vias duras, id est, Quoniam beatitudinem mihi pollicitus es, sancteque iurasti, facturum me eiusdem aliquando participem, vitiis iniquitatisque valedixi, & ad duram arctamque hominibus quidem mundanis, mandatorum tuorum semitam me recepi; item apertius alio in loco: Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas propter retributionem.* Mox enim ut mercedem illam amplissimam mihi proposui, quam in cœlesti gloria diligentibus verbum tuum præparasti, animam meam, quæ iam in peccatum vergebat, retraxi, ut in partem mandatorum tuorum propenderet. Sancta igitur & magnæ utilitatis cogitatio est, cœlestis beatitudinis semper recordari.

Hanc Serapion anachoreta tam profunde Serapioni infixerat, ut mundo rebusque mundanis factū nis valedicens, nudusque per agros discurrens, & Sacrum testamenti volumen manibus tenens, petentibus nonnullis, vnderēptina hæc morum mutatio, rigorq; ille insuetus nasceretur, respondit, volumine ostenso: *Hoc me spoliasti.* Hic sc. prædo est, qui vestes & facultates deprædatus est, hoc scilicet volumen, diuinorum promissorum thesaurus, tot mihi mirabilia de alterius mundi vita narrauit, tot mihi gloriæ cœlestis perfectiones depinxit, a deo me certum eiusdem reddidit, nihil ut amplius huius mundi amare queam, & quomodo inuitus relicta terra, in altissimo hoc domicilio spes meas collocare cogar.

Magnus Hieronymus, cuius paulo ante Gloriæ meminimus aliud, mundi carcere egredientibus, ut ad religionis asylum sese conferrent, quo & in cœpto pietatis ardore progredierentur, non persuasit, quam ut per sanctarum meditationum exercitia corpora exdulces tra mundum hunc positi, menteque in cœlesti ha-

H h 2 sti ha-

sti habitaculo versantes, diuinæ contemplationis & gloriæ cœlestis amplitudinem cogitarent: hic ad Eustochium Virginem scribit: *Egredere, quæ, o, paul' sper de carcere, & præsentis laboris tibi ante oculos pinget mercedem, quam nec oculus vidit, nec auris audivit.*

Ad hæc sancta hæc rerum cœlestium memoria, non ad animæ modo tentationes effugandas conducit, sed in omnibus nos præliis & conflictibus animat, vires suppeditat, robur spiritui suggerit, & ex meticulosis redere nos potest Hercule audaciores. Quicumque enim regij illius habitaculi voluptates, delicias, gaudiaque contemplatur, nullum laborem aut difficultatem subterfugiet, quo ad idem queat pertingere; nec humeros oneri censebit impares: sed quidquid aduersitatis molestiæque superuenierit, aut eius perfluendi ergo ex præscripto subeundum fuerit, leue ac facile iudicabit: Fuit illa & mens sanctissimi Patris Augustini, qui ita animam suam, meditationibus in sublime raptus interdum alloquebatur: *o anima mea, si quotidie oporteret nos tormenta perferre, si ipsam gehennam longo tempore tolerare, ut Christum in gloria sua videre possimus, & sanctus eius sociari, nonne dignum esset pati omne quod trista est, ut tanti boni, tantaque gloria participes habeamur! Iam allegoriam aliquam producamus.*

In ma-
nual.

Genes. 13.

Deus Optim. Max. quo Abrahamum ad fortiter agendum animaret, mercedem ei amplissimam: terram sc. abundantem lacte & melle ei proposuit, hunc in modum locutus: *Leua oculos tuos in directum, à loco in quo nunc es, ad Aquilonem & Meridiem, ad Orientem & Occidentem, omnem terram, quam conspicit, tibi dabo & semini tuo.* Quid? si terræ fertilis conspectus, & regni temporalis, quamuis opulentissimi, promissio, sanctum hunc Patriarcham ad labores, molestias, itineraque difficilia excitauit: quid nos facere par est, quando oculis in cœlum sublatis, conspiciamus & contemplamur cœlum, quæ vere Terra promissionis est, & cuius illa altera quam Dominus Abrahamæ promiserat, non nisi figura erat? An non eius nomine labores subeundi sint? An non fertilitate regni huius

inuitatos, omnes nos difficultates deuorare, molestias superare, omnesque insultus hostiles & aduersarios eludere oporteat?

David cum partis greges adhuc pasceret, quamuis cœlitus ad regnum Israël destinatus esset, audito præmio quod percipienti Philisthæum Rex Saul promiserat, nuptiis sc. regis & immunitate à tributo, adeo animatus fuit, ut sese in certamen & duellum obrulerit, colosso huic spurio obiecerit, vitæque spe præmij amplissimi in discrimen adduxerit. Docemur hocce Davidis factum, Auditores, æternæ nos beatitudinis præmio & gloriæ cœlestis compensatione, quæ iam à longo tempore mundum, carnem ac diabolum veros Philisthæos debellantibus, promissa est, ad pugnandum & hostes debellandos animari debere, crucem Domini velut pedum, & orationes velut saxa adhibendo.

Apostolus cum in Epistola ad Hebræos Moyses labores, & molestias, quas Moyses Israëlita spe præmij gratiam constantiam demeratur, sola eum cœlestis gloriæ consideratione, & spe præmij paritur. inuitatum, his omnibus se ait exposuisse: *Aspiciebat enim, inquit, in retributionem.* Si igitur mercedis huius amplitudo, ut ad nos hinc aliquid deriuemus, tantum apud summum virum potuit, ut in omnibus difficultatibus infractus permaneret, tot crudelitatis genera in Ægypto pertulerit, Mare rubrum ingressus fuerit, quadraginta annos in deserta solitudine hæserit, ecquæ postea vesania & cæcitas est, ut idem quidem præmij in mentem reuocantes, eandem tamen constantiam non assumamus, & in laboribus & aduersitatibus tolerandis, quamuis cum vitæ discrimine, inuictos nos non præbeamus?

Stephanus omnium martyrum primogenitus pro exemplo item feruiat; hic namque cum saxa impetitus & obrutus in vitæ extremo esset, oculis in cœlum erectis, & gloriæ cœlestis ianuam referatam videns, gloriæ scilicet amplitudine tormenta corporis superante, exclamare cepit: *Video caelos apertos, & mentem lesam stantem à dextra virtutis Dei;* Quasi di-
ceret,

ceret, Obruite me Iudæi, saxis impetite, vitam hanc abruptite, prope cœli ianuam aperite, ut anima corpore egressa in gaudiū Domini introeat, cœlesti beatitudine fruatur, ad quam toto vitæ tempore anhelavit. Verba autem sanctissimi Martyris exponens Eusebius Emislenus, in hunc modum locutus est: *Incunctanter effert sanguinem suum, qui pro oculis habet regem suum, simul & braviū suum* Vnica scilicet diuinæ fruitionis memoria, & beatorum gaudij recordatio, crudelitatis atrocitatisque sensum Christi Martyri eripiebat, inuictumque in certaminibus efficiebat. I nunc igitur & dicito, cœlestis gloriæ memoriam in rebus aduersis nullum nobis robur elargiri.

Act. 7.

Ipse quoque Redemptor orbis Iesus Christus, cum Apostolis cruce, patibula, eculeos, mortem, persecutiones prædixisset, ut eosdem in his tolerandis constantes efficeret, roburque in aduersitatibus suggereret, cœlestem illis gloriam proposuit; quasi vnica eiusdem recordatio potius sit vires suggerere, & hominem ad maxima crudelitatis genera assuefacere: *Gaudete, inquit, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.* O memoriam vtilem, & maxime necessariam!

Matth. 5.

Hanc igitur non vsurpabitis Christiani? vos, inquam, qui ad hanc possidendam gloriam creati estis, ad eandem ne semel quidem aspirabitis: nunquamne memoriam hanc rerum cœlestium habebitis? Imo vero alias cogitationes animo fugate, & vnica hanc eidem imprimite. Cur enim Deus Termaximus

Os homini sublime dedit?

An non ut cœlum intueretur? præsertim cū ceteris animantibus oculos in terram defixos efformarit. Vult scilicet summus ille artifex, ut homo cœlum contempletur, Paradisum intueatur cœlestem, oculosque perpetuo in beatorum gloriam defixos habeat. Vnde initio transformationum suarum Naso:

Pronaque cum spectent animalia cœtera terram,

Os homini sublime dedit, cœlumque tuum inspicit, & erectos ad sidera tollere vultus.

Mirandum profecto, tantum gentili Poëtæ lumen affulgere potuisse.

Ipsi quoque Philosophi, quamuis à fide alieni, hac in re Christianorum sententiam securi arbori sunt: omnes enim, paucis exceptis, Plantam secuti, dixere hominem inter cœtera animalia arborem inuersam esse, cuius nitus.

mirum rami inferius, radices vero præter omnium arborum naturam, superius exercebant, & merito, ut nimirum ostenderet, cœlo se bonum omne & alimentum, si eius semper & perpetuo meminerit, habere. Nam ut arbores, quarum radices sub terra delitescunt ex eadem quoque omnem succum & vitam eliciunt; ita hominem, arborem illam cœlestem, quæ radices in altum effert, cœlo succum, alimentum, vitam, delicias, idque sanctis cogitationibus, perere par est. Ne porro extranea vobis & exotica hæc ab Ethnicis profecta videatur opinio, Philonis eam Iudæi, hominis disertissimi, testimonio confirmabo, ait enim: *Solam in terris cœlestem plantam Deus fecit hominem, ceterarumque plantarum capita defixit in terra, soli homini caput sublime dedit, ut alimenta cœlestis incorruptibilia quarat.*

Lib. quod dicitur de rebus.

Bene igitur homo radices in cœlum effert, ut scilicet semper ibi mente oculisque versetur, vnde natus est; itaque admonetur, se quamdiam in mundi huius anfractibus & fluctibus versatur, semper ad cœlestem illam patriam aspirare, & in cœlum omnes cogitationes, curas, sollicitudines debere dirigere. Videntur hoc Ethnici, & re ipsa ostendere conati sunt. Testis sit Anaxagoras Clazomenius, Anaxagoræ Apophetheg. Philosophus celeberrimus, qui, teste Sabellio, quo melius & quietius sapientiæ, Philosophiæque incumberet, opes & facultates repudiavit. Interrogatus hic aliquando, cur natus esset, respondit, uti quidem, ait Lactantius, ut cœlum contempler: deinde, referente Laërtio, cum quidam ab eo petissent, cur patriæ curam non susciperet, mox digitis in cœlum erectis, respondit, diligentem se illius curam habere, nihilque spectare magis designare se. volebat, cœlum veram patriam esse, & patriam in qua natus esset, non nisi locum exilij & huius se nunquam, illius semper meminisse.

Hh 3. Hac

Dan. 6.

Hæc igitur in re ab Ethnicis nolite vos pati separari, cœlestem semper gloriam præ oculis habetote, imitami veteres tum Ethnicos tum sanctos, æmulamini Prophetas Dei. Daniel enim Propheta, regionum somniorum interpret, cum Babylónico carceri inclusus teneretur, fenestras carceris quæ Ierusalem respiciebant interdum aperiebat, genibusque in terram prostratis, preces ter ad Dominum fundebat, quod incredibilem ei voluptatem afferebat: neque enim aperiebat fenestras quæ Babylonem terram exilij, captiuitatis, calamitatisque, sed quæ iucundissimam patriam Ierusalem respiciebant. ò euidens rei, de qua agimus, mysterium!

Corpus animæ nostræ carcer.

Auditores, hic captiua detinetur, carcer ipsum nostrum corpus est, sed variis fenestris patens, quarum aliqua patriam cœlestem, nempe Ierusalem, aliqua vero mundum, qui toties in Scriptura Sacra Babylonis nomine dicitur, respiciunt. Et quæ Deus bone in superiori illa animæ parte fenestræ existunt? fenestræ intellectus, per quam omne Eas patet; voluntatis per quam omne bonum, memoriæ denique per quam omne tempus. Quænam vero sunt in atrijs corporis & sensuum exteriorum? visus nimirum, qui colores discernit, auditus, qui rumores & sonos percipit, gustus, qui sapores, odoratus qui odores, tactus denique, qui qualitates sensibiles diiudicat. An non debet captiuum nostrum corpus aperire illas, quæ respiciunt mundum, locum exilij, calamitatis, infœlicitatis, at illas quæ cœlum versus posita sunt, quod carissima illius patria est, & in quo omnes eius recreationes, delitiæ, voluptates, & solatia consistunt. Per hæc fenestras cogitationes emittat, genibusque in terra positus non quidem ter in die, sed omni hora & momento, atque incredibili gaudio & voluptate perfundetur.

Hebræi lamentantur, cum patriæ suæ recordantur. Psa. 136.

Hebræi quamuis in captiuitatem Chaldaicam abducti essent, semper tamen ad patriam aspirabant, & quotiescunque illius recordantur, vberim lachrymabantur. Ita namque ipsorum nomine testatus est Rex Dauid: *Super flumina Babylonis illis sedimus & fleuimus, dum recordaremur tui Sion.* Hic iterum docemur, quamdiu in hoc mundo de-

gimus; in quo maiorem & tristiore captiuitatem quam Hebræi in Chaldæa, perpeti debemus, semper dulcissimæ patriæ, cœlestis, inquam, debere recordari, & quoties aduersitates ingruunt, ad eum velut ad asylum recurrere, quod si faceremus, nemo profecto nostrum foret, quin vberim lachrymaretur.

Hoc scilicet habere vos in animo velim, huiusque rei perpetuo reminisci, cœlestes delicias mente voluere, gaudia perennia iugiter perpendere: relinquitte terram animalibus, cœlum vobis velut oculorum obiectum esto, ad cuius beatitudinē à primordio estis destinati. Hoc assidue mente voluite, memoriam hanc amplectimini, cuius & vtilitatem & necessitatem vos hodierna die edocui; quam si interdum vsurparetis, nullum vnquam peccatum admitteretis, iuxta illud: *Memorare nouissima tua, & in aeternum non peccabis.* Eccles. 7.

Tu autem omnipotens cœli conditor, loci illius fœlicis, iucundi, mirabilis, & ad beatitudinem nostram destinati creator, effice, obsecro, vt numquam illius memoriam amittamus; & quoniam arboribus inuersis similes existimus, oculosque in altum erectos habemus, vt scilicet cœlestes illos fornices & conuexa polorum intueamur, simulque re ipsa discrimen ostendamus, quo à cæteris animalibus differimus, cum nimirum illis oculos in terram vergentes, nobis vero sublimes & cœlo imminentes natura dederit; fac vt eodem illos perpetuo dirigamus: nihilque intueamur aliud quam locum illum voluptatis, nihil cogitemus quam receptaculum illud cœlitum, nihil cupiamus quam domum illam iucunditatis, in qua extrema nostra fœlicitas ac summa beatitudo sita est, cuius nos participes reddant Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus.

A M E N.

FERIA